Зад. 1 Нека f(n), g(n) и h(n) са произволни асимптотично положителни функции, такива че $f(n) = \Theta(g(n))$ и $h(n) = \Theta(g(n))$. Докажете или опровергайте всяко от следните твърдения:

1.
$$\sqrt{f(n)h(n)} = \Theta(g(n))$$

2.
$$\sqrt[3]{(f(n))^2 + (h(n))^2} = \Theta(g(n))$$

 ${f Pemehue} - \Pi$ ървото твърдение е вярно. Прилагайки дефиницията на $\Theta()$ към условието, имаме

$$\exists c_1 > 0 \,\exists c_2 > 0 \,\exists n_1 > 0 \,\forall n \ge n_1 \,(c_1 g(n) \le f(n) \le c_2 g(n))$$

 $\exists c_3 > 0 \,\exists c_4 > 0 \,\exists n_2 > 0 \,\forall n \ge n_2 \,(c_3 g(n) \le h(n) \le c_4 g(n))$

Нека $\mathfrak{n}'=\max\{\mathfrak{n}_1,\mathfrak{n}_2\}$. За всяко $\mathfrak{n},$ такова че $\mathfrak{n}\geq\mathfrak{n}',$

$$c_1 g(n) \leq f(n) \leq c_2 g(n)$$

$$c_3g(n) \le h(n) \le c_4g(n)$$

Умножавайки неравенствата, получаваме

$$c_1c_3(\mathfrak{g}(\mathfrak{n}))^2 \leq f(\mathfrak{n})h(\mathfrak{n}) \leq c_2c_4(\mathfrak{g}(\mathfrak{n}))^2$$

Тъй като в разглеждания домейн функциите са положителни, можем да коренуваме и получаваме

$$\sqrt{c_1c_3(g(n))^2} \leq \sqrt{f(n)h(n)} \leq \sqrt{c_2c_4(g(n))^2} \Leftrightarrow \sqrt{c_1c_3}g(n) \leq \sqrt{f(n)h(n)} \leq \sqrt{c_2c_4}g(n)$$

Следователно, съществуват константи c' и c'', а именно $c' = \sqrt{c_1c_3}$ и $c'' = \sqrt{c_2c_4}$ и стойност на аргумента $n' = \max\{n_1, n_2\}$, такива че за всяко $n \ge n'$:

$$c'g(n) \leq \sqrt{f(n)h(n)} \leq c''g(n)$$

Прилагаме дефиницията на $\Theta()$ и виждаме, че първото твърдение е вярно.

Второто твърдение е лъжа. Достатъчно е да посочим един контрапример. За контрапример може да използваме f(n) = n, g(n) = n и h(n) = n. Очевидно $f(n) = \Theta(g(n))$ и $h(n) = \Theta(g(n))$, но

$$\sqrt[3]{(f(n))^2 + (h(n))^2} = \sqrt[3]{2n^2} = \sqrt[3]{2}n^{\frac{2}{3}} \not \in \Theta(n)$$

Зад. 2 Подредете по асимптотично нарастване следните функции. Обосновете отговорите си кратко. Напишете в явен вид самата подредба.

$$n!$$
, $n^2 2^n + n!$, $(n!)^2$,

$$\sum_{k=1}^{n} k!,$$
  $n^2 2^n,$ $n^{12},$ $\sqrt[n]{n!}$

Решение Тъй като функциите са осем на брой, ще извършим седем сравнения, с които ще установим окончателната наредба.

 $i (n!)^2 \succ n!$, тъй като за всяка неограничено растяща функция f(n), в сила е $(f(n))^2 \succ f(n)$. Последното се доказва тривиално, примерно с използване на анализ

$$\lim_{n\to\infty}\frac{(f(n))^2}{f(n)}=\lim_{n\to\infty}\frac{f(n)}{1}=\infty$$

ii $n! \approx 100 n!$. Следва тривиално от дефиницията на $\Theta()$ с двете константи равни на сто, и примерно $n_0 = 1$.

iii $n^2 2^n + n! \approx n!$. Ще покажем, че $n^2 2^n \prec n!$. Вземаме логаритъм от двете страни. Логаритъмът на лявата страна е

$$\lg n^2 2^n = 2\lg n + n\lg 2 \approx n$$

Логаритъмът на дясната страна е

$$\lg n! = \approx n \lg n$$

Последният факт е извеждан на лекции. Тъй като $n \lg n > n$, тоест логаритъмът на дясната страна расте асимптотично по-бързо, следва, че дясната страна n! расте по-бързо от лявата страна $n^2 2^n$.

След като изведем този факт, използваме наблюдението, че сума от положителни функции има асимптотиката на асимптотично най-бързо растящото събираемо, а именно n!.

 $iv \sum_{k=1}^{n} k! \approx n!$, тоест сумата от факториелите има асимптотиката на най-старшото събираемо. Има различни начини да покажем това. Примерно:

$$\begin{split} \sum_{k=1}^{n} k! &= \\ 1! + 2! + 3! + \dots (n-2)! + (n-1)! + n! &= \\ \frac{n!}{n(n-1)(n-2)\cdots 2} + \frac{n!}{n(n-1)(n-2)\cdots 3} + \frac{n!}{n(n-1)(n-2)\cdots 4} + \dots + \frac{n!}{n} + \frac{n!}{1} &= \\ n! \underbrace{\left(\frac{1}{n(n-1)(n-2)\cdots 2} + \frac{1}{n(n-1)(n-2)\cdots 3} + \frac{1}{n(n-1)(n-2)\cdots 4} + \dots + \frac{1}{n} + \frac{1}{1}\right)}_{A} \end{split} \tag{1}$$

Твърдим, че А е сума, ограничена от константа. Действително, нека запишем А в обратен ред

$$A = 1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n(n-1)} + \dots + \frac{1}{n(n-1)(n-2)\cdots 3} + \frac{1}{n(n-1)(n-2)\cdots 2}$$

и да я сравним със сумата

$$B = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^{n-2}} + \frac{1}{2^{n-1}}$$

И двете суми имат n събираеми, като всяко събираемо на B е по-голямо или равно от съответното събираемо на A в реда, в който са написани. Известно е, че $B \le 2$. Следователно, $A \le 2$. Следователно, $1 \le A \le 2$. Замествайки в (1), получаваме $\sum_{k=1}^{n} \approx n!$.

Друг начин за извеждането на същия резултат е следният:

$$\begin{split} \sum_{k=1}^n k! &= \\ \underbrace{1! + 2! + 3! + \dots (n-2)! + (n-1)!}_{n-1 \text{ събираеми}} + n! &< \\ \underbrace{(n-1)! + (n-1)! + \dots + (n-1)!}_{n-1 \text{ събираеми}} + n! &= \\ \underbrace{(n-1) \cdot (n-1)! + n!}_{n-1 \text{ събираеми}} &< \\ n \cdot (n-1)! + n! &= \\ 2(n!) \end{split}$$

 $\mathbf{v}$ $\mathbf{n}! \succ \mathbf{n}^2 2^{\mathbf{n}}$. Вече изведохме този факт.

vi $n^2 2^n \succ n^{12}$. За да докажем това, достатъчно е да логаритмуваме двете страни. След логаритмуването, дявата страна има асимптотика $\Theta(n)$, а дясната, $\Theta(\lg n)$.

vii $n^{12} \succ \sqrt[n]{n!}$. За да докажем това, достатъчно е да съобразим, че $n^n > n!$ и че $\sqrt[n]{n^n} = n$ и че $n^{12} \succ n$.

Окончателната подредба е:

$$(n!)^2 > n! \approx 100n! \approx n^2 2^n + n! \approx \sum_{k=1}^n k! > n^2 2^n > n^{12} > \sqrt[n]{n!}$$

Зад. 3 Разгледайте следните два програмни фрагмента, написани на С. Докажете чрез инварианти, че всяка от функциите sum1() и sum2() връща сумата на елементите на масива $A[0,1,\ldots,n-1]$:

```
int A[n];
int sum1(int n) {
   int i, s = 0;
   for(i = 0; i < n; i ++) {
      s += A[i]; }
   return s; }

int A[n];
int sum2(int n) {
   int i, s = 0;
   for(i = 0; i < n; i ++) {
      if (i%2 == 0) {
        s += A[i/2]; }
      else {
        s += A[n - 1 - i/2]; } }
   return s; }</pre>
```

Имайте предвид, че целочисленото деление i/2 връща $\left|\frac{i}{2}\right|$.

Решение за sum1(): Инварианта за sum1():

При всяко достигане на ред 4, $s = \sum_{i=0}^{i-1} A[i]$.

База При първото достигане на ред 4, s=0 заради присвояването на ред 3. От друга страна, $\sum_{j=0}^{i-1} A[j] = 0$, защото i=0, което на свой ред означава, че множеството $\{0, \dots, i-1\}$ е празно, а сума, в която индексната променлива взема стойности от празното множество, е нула. ✓

Запазване Нека твърдението е вярно при някое достигане, което не е последното. Преди присвояването на ред 5, имаме $s = \sum_{j=0}^{i-1} A[j]$ от предположението. След присвояването на ред 5, имаме $s = \left(s = \sum_{j=0}^{i-1} A[j]\right) + A[i]$. При следващото достигане на ред 4, i се инкрементира с единица, което означава, че по отношение на новото i имаме $s = \sum_{j=0}^{i-1} A[j]$.

Терминация При последното достигане на ред 4, в сила е

$$i = n$$

$$s = \sum_{i=0}^{i-1} A[j]$$

Следователно, $s = \sum_{j=0}^{n-1} A[j]$.

Решение за sum2(): Инварианта за sum2():

При всяко достигане на ред 4,
$$s=\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor-1}A[j]+\sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor}^{n-1}A[j].$$

База При първото достигане на ред 4, s=0 заради присвояването на ред 3. От друга страна, $s=\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor-1}A[j]+\sum_{j=\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor+1}^{n-1}A[j]=0+0=0$, защото $\left\lfloor\frac{0+1}{2}\right\rfloor=0$ и $\left\lfloor\frac{0}{2}\right\rfloor=0$, което на свой ред означава, че множествата $\{0,\ldots,\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor-1\}=\{0,\ldots,-1\}$ и $\{n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor,\ldots,n-1\}=\{n-0,\ldots,n-1\}$ са празни. $\checkmark$ Запазване Нека твърдението е вярно при някое достигане, което не е последното.

Случай 1 і е четно. Условието на ред 5 е истина и изпълнението достига до ред 6. Преди присвояването на ред 6, имаме $s = \sum_{j=0}^{\left \lfloor \frac{i+1}{2} \right \rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left \lfloor \frac{i}{2} \right \rfloor}^{n-1} A[j]$ от предположението. След присвояването,

$$s = \left(\sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j] \right) + A \left[\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor \right]$$

$$= \left(\sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + A \left[\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor \right] \right) + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j]$$

$$(2)$$

Тъй като i е четно, i+1 е нечетно. Лесно се вижда, че $\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor = \left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor$, следователно израз (2) е еквивалентен на:

$$\left(\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor-1} A[j] + A\left[\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor\right]\right) + \sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor}^{n-1} A[j] = \sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor}^{n-1} A[j] = \left(\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor-1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor}^{n-1} A[j]\right) + \sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor}^{n-1} A[j] \tag{3}$$

При следващото достигане на ред 4, i се инкрементира с единица. Очевидно, спрямо новата стойност на i, израз (3) е:

$$\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i+1}{2}-1\right\rfloor}A[j]+\sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor}^{n-1}A[j]$$

Виждаме, че инвариантата се запазва.

Случай 2 і е нечетно. Условието на ред 5 е лъжа и изпълнението достига до ред 8. Преди присвояването на ред 8, имаме $s = \sum_{j=0}^{\left \lfloor \frac{i+1}{2} \right \rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left \lfloor \frac{i}{2} \right \rfloor}^{n-1} A[j]$ от предположението. След присвояването, имаме

$$s = \left(\sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j] \right) + A \left[n - 1 - \left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor \right]$$

$$= \sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \left(\left(\sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j] \right) + A \left[n - 1 - \left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor \right] \right)$$

$$= \sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-1-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j]$$

$$(4)$$

При нечетно i, в сила е равенството $\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor = \left\lfloor\frac{i+2}{2}\right\rfloor$. Освен това, за всяко i е вярно, че $n-1-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor = n-1+\left\lceil-\frac{i}{2}\right\rceil = n+\left\lceil-1-\frac{i}{2}\right\rceil = n-\left\lfloor1+\frac{i}{2}\right\rfloor = n-\left\lfloor\frac{i+2}{2}\right\rfloor$. При нечетно i, последният израз е равен на $n-\left\lfloor\frac{i+1}{2}\right\rfloor$. Следователно израз (4) е еквивалентен на:

$$\sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{(i+1)+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j]$$

$$(5)$$

При следващото достигане на ред 4, i се инкрементира с единица. Очевидно, спрямо новата стойност на i, израз (5) е:

$$\sum_{j=0}^{\left\lfloor\frac{i+1}{2}-1\right\rfloor}A[j]+\sum_{j=n-\left\lfloor\frac{i}{2}\right\rfloor}^{n-1}A[j]$$

Виждаме, че инвариантата се запазва.

Терминация При последното достигане на ред 4, в сила е

$$i = n$$

$$s = \sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{i+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{i}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j]$$

Следователно,

$$s = \sum_{j=0}^{\left\lfloor \frac{n+1}{2} \right\rfloor - 1} A[j] + \sum_{j=n-\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor}^{n-1} A[j]$$
 (6)

Ще покажем, че $\left\lfloor \frac{n+1}{2} \right\rfloor - 1$ и $n - \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$ са съседни стойности, нарастващи в този ред, за всяко естествено n. Първо да допуснем, че е n е четно, тоест n=2k за някое естествено k. Тогава

$$\left|\frac{n+1}{2}\right| - 1 = \left|\frac{2k+1}{2}\right| - 1 = \left|\frac{2k}{2}\right| - 1 = k-1$$

a

$$n - \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor = 2k - \left\lfloor \frac{2k}{2} \right\rfloor = 2k - k = k$$

Сега да допуснем, че n е нечетно, тоест n=2k+1 за някое естествено k. Тогава

$$\left| \frac{n+1}{2} \right| - 1 = \left| \frac{2k+2}{2} \right| - 1 = k+1-1 = k$$

a

$$n - \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor = 2k + 1 - \left\lfloor \frac{2k+1}{2} \right\rfloor = 2k + 1 - \left\lfloor \frac{2k}{2} \right\rfloor = 2k + 1 - k = k+1$$

 $\coprod$ ом $\left\lfloor \frac{n+1}{2} \right\rfloor - 1$ и $n - \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor$ са съседни стойности, нарастващи в този ред, то интервалите

$$\left\lceil 0,1,\ldots, \left \lfloor \frac{n+1}{2} \right \rfloor - 1 \right \rceil \ \text{if} \ \left[n - \left \lfloor \frac{n}{2} \right \rfloor, n - \left \lfloor \frac{n}{2} \right \rfloor + 1,\ldots, n-1 \right]$$

са разбиване на интервала $[0,1,\ldots,n-1]$. Следователно, израз (6) е еквивалентен на

$$s = \sum_{j=0}^{n-1} A[j]$$

Зад. 4 Решете чрез развиване (итерация) следното рекурентно отношение

$$T(n) = T\left(\frac{n}{4}\right) + n^2$$

Решение

$$T(n) = T\left(\frac{n}{4}\right) + n^{2}$$

$$= T\left(\frac{n}{16}\right) + \left(\frac{n}{4}\right)^{2} + n^{2} =$$

$$= T\left(\frac{n}{64}\right) + \left(\frac{n}{16}\right)^{2} + \left(\frac{n}{4}\right)^{2} + n^{2} =$$

$$= T\left(\frac{n}{4^{3}}\right) + \frac{n^{2}}{16^{2}} + \frac{n^{2}}{16^{1}} + \frac{n^{2}}{16^{0}} =$$

$$= T\left(\frac{n}{4^{4}}\right) + \frac{n^{2}}{16^{3}} + \frac{n^{2}}{16^{2}} + \frac{n^{2}}{16^{1}} + \frac{n^{2}}{16^{0}} =$$
...
$$= T\left(\frac{n}{4^{k}}\right) + \frac{n^{2}}{16^{k-1}} + \frac{n^{2}}{16^{k-2}} + \frac{n^{2}}{16^{k-3}} + \dots + \frac{n^{2}}{16^{0}}$$
(7)

Очевидно $k_{max} = \log_4 n$. Тогава израз (7) е еквивалентен на

$$\underbrace{T\left(\frac{n}{4^{\log_4 n}}\right)}_{T(1)} + \underbrace{\frac{n^2}{16^{(\log_4 n)-1}} + \frac{n^2}{16^{(\log_4 n)-2}} + \frac{n^2}{16^{(\log_4 n)-3}} + \ldots + \frac{n^2}{16^0}}_{\log_4 n \text{ събираеми}}$$
(8)

Тъй като T(1) е константа, асимптотиката на (8) се определя от сумата

$$\frac{n^{2}}{16^{(\log_{4} n)-1}} + \frac{n^{2}}{16^{(\log_{4} n)-2}} + \frac{n^{2}}{16^{(\log_{4} n)-3}} + \dots + \frac{n^{2}}{16^{0}} = n^{2} \underbrace{\left(\frac{1}{16^{(\log_{4} n)-1}} + \frac{1}{16^{(\log_{4} n)-2}} + \frac{1}{16^{(\log_{4} n)-3}} + \dots + \frac{1}{16^{0}}\right)}_{A} \tag{9}$$

Тривиално се показва, че редът $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{16^k}$ е сходящ, следователно сумата A е ограничена от константа, следователно асимптотиката на (9) е $\Theta(n^2)$. Следователно, $T(n) = \Theta(n^2)$.

Зад. 5 Докажете по индукция, че следното рекурентното отношение има решение $\mathsf{T}(\mathfrak{n}) = \Theta\left(\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathfrak{n}}\right)$:

$$T(n) = \frac{3}{2}T(n-1) + 2$$

Решение, част і Опитваме да покажем, че $\mathsf{T}(\mathfrak{n}) = \mathsf{O}\left(\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathfrak{n}}\right)$, тоест

$$\exists c>0 \; \exists n_0>0 \; \forall n\geq n_0: T(n)\leq c \left(\frac{3}{2}\right)^n$$

Индукционното предположение е, че

$$\mathsf{T}(\mathsf{n}-\mathsf{1}) \le \mathsf{c}\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathsf{n}-\mathsf{1}}$$

От дефиницията на T(n) и индукционното предположение следва, че

$$\mathsf{T}(n) \leq \frac{3}{2} \left(c \left(\frac{3}{2} \right)^{n-1} \right) + 2 = c \left(\frac{3}{2} \right)^n + 2$$

Тъй като полученият израз не е по-малък или равен от $c\left(\frac{3}{2}\right)^n$, налага се да засилим индукционното предположение. Ще покажем, че

$$\exists c > 0 \; \exists b, 1 < b < \frac{3}{2}, \; \exists n_0 > 0 \; \forall n \geq n_0 : T(n) \leq c \left(\frac{3}{2}\right)^n - b$$

Индукционното предположение е, че

$$\mathsf{T}(\mathsf{n}-\mathsf{1}) \le \mathsf{c}\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathsf{n}-\mathsf{1}} - \mathsf{b}$$

От дефиницията на $\mathsf{T}(\mathsf{n})$ и индукционното предположение следва, че

$$T(n) \le \frac{3}{2} \left(c \left(\frac{3}{2} \right)^{n-1} - b \right) + 2 =$$

$$= c \left(\frac{3}{2} \right)^n - \frac{3b}{2} + 2$$

Очевидно

$$c\left(\frac{3}{2}\right)^{n} - \frac{3b}{2} + 2 \le c\left(\frac{3}{2}\right)^{n} - b \quad \Leftrightarrow \quad 2 \le \frac{3b}{2} - b \quad \Leftrightarrow \quad 4 \le b$$

Решение, част ii Ще покажем, че $\mathsf{T}(\mathfrak{n}) = \Omega\left(\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathfrak{n}}\right)$, тоест

$$\exists c>0 \; \exists n_0>0 \; \forall n\geq n_0: T(n)\geq c \left(\frac{3}{2}\right)^n$$

Индукционното предположение е, че

$$\mathsf{T}(\mathsf{n}-\mathsf{1}) \ge \mathsf{c}\left(\frac{3}{2}\right)^{\mathsf{n}-\mathsf{1}}$$

От дефиницията на T(n) и индукционното предположение следва, че

$$\mathsf{T}(\mathsf{n}) \ge \frac{3}{2} \left(\mathsf{c} \left(\frac{3}{2} \right)^{\mathsf{n}-1} \right) + 2 = \mathsf{c} \left(\frac{3}{2} \right)^{\mathsf{n}} + 2 \ge \mathsf{c} \left(\frac{3}{2} \right)^{\mathsf{n}}$$

Зад. 6 Даден е пет елементен масив A[], такъв че $\forall i, 1 \leq i \leq 5 : A[i] \in \{1, 2, 3, 4, 5\}$. Известно е, че елементите на A[] са два по два различни. Кои са възможните стойности на A[], за които изучаваната функция Build Heap(A[]) превръща масива в [5, 3, 4, 1, 2]?

Решение Ето псевдокода на BUILD HEAP(A[]):

Build Heap($A[1,2,\ldots,n]$: array of integers)

- 1 for $i \leftarrow \left| \frac{n}{2} \right|$ downto 1
- 2 HEAPIFY(A[], i)

В случая n е 5, следователно Build Heap(A[]) извиква Heapify( ) точно $\left\lfloor \frac{5}{2} \right\rfloor = 2$ пъти. Последното извикване е Heapify(A[], 1). Кои елементи от $\{1,2,3,4,5\}$ могат да бъдат на първа позиция в масива, така че след привършването на Heapify(A[], 1) да имаме масив [5,3,4,1,2]? Отговор: всеки елемент би могъл да бъде на първа позиция тогава. Ето защо.

Случай і A[1] = 5 преди извикването на НЕАРІГУ(A[],1). Тогава A[] трябва да бъде [5,3,4,1,2] преди извикването на НЕАРІГУ(A[],1), тъй като НЕАРІГУ(A[],1) няма да промени нищо когато A[1] > A[2] и A[1] > A[3].

Какви са възможностите за масива A[] при предпоследното, тоест първото, извикване на HEAPIFY(), а именно HEAPIFY(A[],2)? Очевидно елементът със стойност 5 е на първа позиция, така че HEAPIFY(A[],2) изобщо "не вижда" петицата. Ако някой от A[2], A[4] или A[5] е равен на 4, то няма как четворката да се озове на позиция 3 след края на HEAPIFY(A[],2). Значи, 4 е на позиция 3 и 5 е на позиция 1 преди

викането на HEAPIFY(A[],2). Останалите елементи, а именно 1, 2 и 3, могат да стоят на позиции 2, 4 и 5 по 3!=6 начина. От тези шест пермутации, три, а именно

53412, 51432, 52413

водят до желаната крайна пермутация [5, 3, 4, 1, 2]. Останалите три, а именно

53421, 51423, 52431

водят до крайна пермутация [5,3,4,2,1]. Да резюмираме: има три възможни начални стойности на A[], а именно [5,3,4,1,2], [5,1,4,3,2] и [5,2,4,3,1], за които HEAPIFY(A[],2) прави масива [5,3,4,1,2]. Това са трите отговора в Случай i.

Случай іі A[1] = 4 преди извикването на НЕАРІГУ(A[],1). Единствената възможност за A[] в този момент е [4,3,5,1,2] – очевидно петицата трябва да е на позиция 2 или позиция 3, но ако е на позиция 2, четворката ще отиде на позиция 2 в изпълнението на НЕАРІГУ(A[],1); тройката е на позиция 2 понеже A[2,4,5] е пирамида, а единицата и двойката са така разположени, защото в обратния случай бихме имали [5,3,4,2,1] накрая.

Изведохме, че масивът е [4,3,5,1,2] след края на НЕАРІГУ(A[],2). Тогава преди началото на НЕАРІГУ(A[],2), има точно три възможни пермутации на единицата, двойката и тройката (на позиции 2,4 и 5), а именно

43512 41532 42513

Другите три пермутации, а именно

43521 41523 42531

биха довели до [4,5,3,2,1] в края на НЕАРІГУ(A[],2). Да резюмираме: в **Случай іі**, възможните начални стойности на масива са [4,3,5,1,2], [4,1,5,3,2] и [4,2,5,1,3].

Случай ііі A[1] = 3 преди извикването на НЕАРІГУ(A[],1). Единствената възможност за масива в този момент е [3,5,4,1,2] – петицата трябва да е на позиции 2 или 3, но ако е на 3, четворката няма как да отиде на позиция 3 накрая; тъй като A[2,4,5] е пирамида, то петицата е на върха ѝ, значи на позиция 2; ако единицата и двойката са разположени обратно, никога няма да получим A[4] = 1 накрая.

Изведохме, че масивът е [3,5,4,1,2] след края на НЕАРІГУ(A[],2). Тогава преди началото на НЕАРІГУ(A[],2), има точно три възможни пермутации на единицата, двойката и петицата (на позиции 2,4 и 5), а именно

35412 31452 32415

Другите три пермутации, а именно

35421 31452 32415

биха довели до [3,5,4,2,1] в края на НЕАРІГУ(A[],2). Да резюмираме: в **Случай ііі**, възможните начални стойности на масива са [3,5,4,1,2], [3,1,4,5,2] и [3,2,4,1,2].

Случай iv A[1] = 2 преди извикването на HEAPIFY(A[],1). Единствената възможност за масива в този момент е [2,5,4,1,3] – петицата трябва да е на позиции 2 или 3, но ако е на 3, четворката няма как да отиде на позиция 3 накрая; тъй като A[2,4,5] е пирамида, то петицата е на върха ѝ, значи на позиция 2; ако единицата и тройката са разположени обратно, никога няма да получим A[4] = 1 накрая.

Изведохме, че масивът е [2,5,4,1,3] след края на HEAPIFY(A[],2). Тогава преди началото на HEAPIFY(A[],2), има точно три възможни пермутации на единицата, тройката и петицата (на позиции 2,4 и 5), а именно

25413 21453 23415

Другите три пермутации, а именно

25431 21435 23451

биха довели до [2,5,4,3,1] в края на НЕАРІГУ(A[],2). Да резюмираме: в **Случай іv**, възможните начални стойности на масива са [2,5,4,1,3], [2,1,4,5,3] и [2,3,4,5,1].

Случай $\mathbf{v}$ A[1]=1 преди извикването на Heapify(A[],1). Единствената възможност за масива в този момент е [1,5,4,3,2] – петицата трябва да е на позиции 2 или 3, но ако е на 3, четворката няма как да отиде на позиция 3 накрая; тъй като A[2,4,5] е пирамида, то петицата е на върха ѝ, значи на позиция 2; ако двойката и тройката са разположени обратно, никога няма да получим A[5]=2 накрая.

Изведохме, че масивът е [1,5,4,3,2] след края на НЕАРІГУ(A[],2). Тогава преди началото на НЕАРІГУ(A[],2), има точно три възможни пермутации на двойката, тройката и петицата (на позиции 2,4 и 5), а именно

15432 12435 13452

Другите три пермутации, а именно

15423 12453 13425

биха довели до [1,5,4,2,3] в края на HEAPIFY(A[],2). Да резюмираме: в **Случай v**, възможните начални стойности на масива са [1,5,4,3,2], [1,2,4,3,5] и [1,3,4,5,2].